

Tres. L'apartat 1 de l'article 61 queda redactat de la manera següent:

«1. Des del moment en què s'incoï un procediment sancionador en què es pugui proposar l'expulsió, l'instructor, a fi d'assegurar la resolució final que pugui dictar, pot adoptar alguna de les mesures cautelars següents:

a) Presentació periòdica davant de les autoritats competents.

b) Residència obligatòria en un lloc determinat.

c) Retirada del passaport o document acreditatiu de la seva nacionalitat, previ lliurament a l'interessat del resguard acreditatiu d'aquesta mesura.

d) Detenció cautelar, per l'autoritat governativa o els seus agents, per un període màxim de 72 hores prèvies a la sol·licitud d'internament.

En qualsevol altre supòsit de detenció, la posada a disposició judicial s'ha de produir en un termini no superior a 72 hores.

e) Internament preventiu, prèvia autorització judicial als centres d'internament.»

Quatre. L'apartat 1 de l'article 62 té la redacció següent:

«1. Incoat l'expedient per les causes que comprenen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1 de l'article 54, així com a), d) i f) de l'article 53, en què es pugui proposar la sanció d'expulsió del territori espanyol, l'instructor pot sol·licitar al jutge d'instrucció competent que disposi el seu ingrés en un centre d'internament mentre es tramita l'expedient sancionador, sense que sigui necessari que s'hagi dictat resolució d'expulsió.

El jutge, prèvia audiència de l'interessat, ha de resoldre mitjançant un acte motivat, tenint en compte les circumstàncies concurrents i, en especial, el fet que no tingui domicili o documentació, així com l'existència de condemna o sancions administratives prèvies i d'altres processos penals o procediments administratius sancionadors pendents.»

Article tercer. *Modificació del Codi Civil.*

U. La rúbrica del capítol XI del títol IV del llibre I del Codi Civil queda redactada de la manera següent:

«Llei aplicable a la nul·litat, la separació i el divorci.»

Dos. El segon paràgraf de l'apartat 2 de l'article 9 del Codi Civil queda redactat de la manera següent:

«La nul·litat, la separació i el divorci es regeixen per la llei que determina l'article 107.»

Tres. L'article 107 del Codi Civil queda redactat de la manera següent:

«Article 107.

1. La nul·litat del matrimoni i els seus efectes es determinen de conformitat amb la llei aplicable a la seva celebració.

2. La separació i el divorci es regeixen per la llei nacional comuna dels cònjuges en el moment de presentar la demanda; a falta de nacionalitat comuna, per la llei de la residència habitual comuna del matrimoni en el moment esmentat i, en defecte d'aquesta, per la llei de l'última residència habitual comuna del matrimoni si un dels cònjuges encara resideix habitualment a l'esmentat Estat.

En tot cas, s'aplica la llei espanyola quan un dels cònjuges sigui espanyol o resideixi habitualment a Espanya:

a) Si no és aplicable cap de les lleis esmentades anteriorment.

b) Si en la demanda presentada davant d'un tribunal espanyol la separació o el divorci el demanen els dos cònjuges o un amb el consentiment de l'altre.

c) Si les lleis indicades en el paràgraf primer d'aquest apartat no reconeixen la separació o el divorci o ho fan de forma discriminatòria o contrària a l'ordre públic.»

Disposició final primera. *Caràcter d'aquesta Llei.*

L'article tercer d'aquesta Llei té caràcter ordinari i es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació civil, d'acord amb l'article 149.1.8a de la Constitució.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 29 de setembre de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

18089 *LLEI 28/2003, de 29 de setembre, reguladora del Fons de Reserva de la Seguretat Social. («BOE» 234, de 30-9-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei. Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'establiment de fons especials d'estabilització i reserva per atendre futures necessitats en matèria de prestacions contributives, originades per desviacions entre ingressos i despeses de la Seguretat Social, ha estat una exigència institucional per al sistema de la Seguretat Social, que per això ha estat objecte d'una consideració especial en diferents àmbits i fòrums de diàleg entre les forces polítiques i socials i el Govern.

Aquests contactes van cristal·litzar, primerament, en el denominat Pacte de Toledo d'abril de 1995, en què les recomanacions 1 i 2 de l'apartat IX s'ocupen respectivament de la separació i clarificació de les fonts de finançament del nostre sistema de Seguretat Social i de la constitució de reserves en el nivell contributiu d'aquest que atenuïn els efectes dels cicles econòmics; posteriorment, en l'Acord de Consolidació i Racionalització del Sistema, de 9 d'octubre de 1996, que recull

aquelles recomanacions, i, finalment, en l'Acord per a la Millora i el Desenvolupament del Sistema de Protecció Social de 9 d'abril de 2001, els apartats I, II i III del qual reafirmen i completen les mateixes recomanacions amb vista a la separació de les fonts de finançament del sistema, de l'aplicació d'excedents i de la dotació del Fons de Reserva.

Aquests pactes van determinar inicialment l'aprovació de la Llei 24/1997, de 15 de juliol, de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, que, per protegir en la mesura que sigui possible el sistema davant situacions de dificultat, va institucionalitzar amb aquesta finalitat el Fons de Reserva de la Seguretat Social, i amb aquest objectiu es va fer una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 91 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Per la seva part, l'Acord de 9 d'abril de 2001 va tenir el seu primer reflex en la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària, que va preveure, a l'article 17.2, que en el cas que la liquidació pressupostària se situï en una posició de superàvit en el sistema de la Seguretat Social, aquest s'ha d'aplicar prioritàriament al Fons de Reserva de la Seguretat Social amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del sistema esmentat.

Seguint aquesta mateixa previsió, la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, a l'article 34.dos fa una nova redacció de l'esmentat article 91.1 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, en virtut del qual es va constituir el Fons de Reserva de la Seguretat Social en la Tresoreria General d'aquesta i es facultava el Govern per fixar la dotació d'aquest Fons de Reserva a cada exercici econòmic i per determinar-ne la materialització financera, a part d'altres previsions sobre el caràcter extrapressupostari de les operacions d'adquisició i disposició dels seus actius financers fins a l'últim dia hàbil de cada exercici econòmic, termini en què s'ha de fer la seva definitiva imputació al pressupost de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

A l'empara de les prescripcions legals esmentades, diversos acords del Consell de Ministres han anat fixant la dotació del Fons de Reserva als exercicis 2000, 2001 i 2002, fins a superar ja els sis mil milions d'euros, i avançar en el temps el compliment de les previsions inicials sobre això.

Aquest important volum econòmic del Fons de Reserva de la Seguretat Social i dels actes d'adquisició i disposició dels valors del Fons fan necessari completar les previsions de l'article 91.1 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, i estableix mitjançant una llei específica el règim jurídic del Fons de Reserva de la Seguretat Social en els aspectes d'una entitat i permanència més gran, i, en canvi, s'encomana a les normes reglamentàries la regulació dels actes de gestió, intervenció i control per raons de l'operativitat i flexibilitat que imposin les circumstàncies de cada moment.

Per aconseguir aquests objectius, aquesta Llei imposa que els excedents d'ingressos, que tinguin caràcter contributiu i que resultin de la liquidació dels pressupostos de la Seguretat Social de cada exercici, s'apliquin prioritàriament i majoritàriament a la constitució del Fons de Reserva que preveu la Llei general de la Seguretat Social.

Aquesta Llei també determina el concepte d'excedent pressupostari a efectes de la constitució del Fons de Reserva, així com la finalitat específica del Fons de Reserva, l'òrgan que ha d'acordar la seva dotació i la materialització financera de la seva reserva, i encomana al desplegament reglamentari la regulació concreta de la seva gestió financera i comptable.

Finalment, la llei s'ocupa de regular tant les situacions en què és procedent la disposició dels actius del Fons de Reserva com el caràcter extrapressupostari de les operacions d'adquisició i disposició dels seus actius financers fins a l'últim dia hàbil de cada exercici econòmic.

Article 1. *Dotació del Fons de Reserva de la Seguretat Social.*

Els excedents d'ingressos que financen les prestacions de caràcter contributiu i altres despeses necessàries per gestionar-les, que, si s'escau, resultin de la consignació pressupostària de cada exercici o de la liquidació pressupostària d'aquest, s'han de destinar prioritàriament i majoritàriament, sempre que les possibilitats econòmiques i la situació financera del sistema de la Seguretat Social ho permetin, al Fons de Reserva de la Seguretat Social que preveu l'article 91.1 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

L'excés d'excedents derivat de la gestió per part de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social de la prestació d'incapacitat temporal per contingències comunes, determinat de conformitat amb les normes reguladores d'aquest, s'ha de destinar a dotar el Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Article 2. *Determinació de l'excedent pressupostari per despeses per prestacions de naturalesa contributiva de la Seguretat Social.*

1. A efectes de la constitució del Fons de Reserva de la Seguretat Social, l'excedent pressupostari és el corresponent a les operacions que financen prestacions de caràcter contributiu i altres despeses per a la seva gestió del sistema de la Seguretat Social i, en concret, referent a les prestacions contributives, conforme a la delimitació que estableixen l'apartat 2.a) de l'article 86 i la disposició transitòria catorzena del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, amb exclusió del resultat obtingut per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

2. L'excedent pressupostari per despeses relatives a prestacions de naturalesa contributiva del sistema de la Seguretat Social en cada exercici econòmic és el constituït per la diferència entre els drets i les obligacions pels imports reconeguts nets per operacions no financeres, corresponents a les entitats gestores i Tresoreria General de la Seguretat Social, corregida d'acord amb criteris de màxima prudència, de la manera que reglamentàriament s'estableixi, respectant els principis i les normes de comptabilitat que estableix el Pla general de comptabilitat pública.

Article 3. *Acord per a la dotació del fons i la seva materialització.*

1. Les dotacions efectives i materialitzacions del Fons de Reserva de la Seguretat Social, sempre que les possibilitats econòmiques i la situació financera del sistema ho permetin, són les acordades, almenys una vegada en cada exercici econòmic, pel Consell de Ministres, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Afers Socials, d'Hisenda i d'Economia.

2. Els rendiments de qualsevol naturalesa que generin el compte del Fons de Reserva i els actius financers en què s'hagin materialitzat les dotacions del Fons de Reserva s'han d'integrar automàticament a les dotacions del Fons.

Article 4. Disposició d'actius del Fons.

La disposició dels actius del Fons de Reserva de la Seguretat Social s'ha de destinar amb caràcter exclusiu al finançament de les pensions de caràcter contributiu i altres despeses necessàries per gestionar-les, i només és possible en situacions estructurals de dèficit per operacions no financeres del sistema de la Seguretat Social, no pot excedir en cada any el tres per cent de la suma d'ambdós conceptes i necessita l'autorització prèvia del Consell de Ministres, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Afers Socials, d'Hisenda i d'Economia.

Article 5. Gestió financera del Fons.

Els valors en què es materialitzi el Fons de Reserva són títols emesos per persones jurídiques públiques.

Reglamentàriament s'han de determinar els valors que han de constituir la cartera del Fons de Reserva, graus de liquiditat d'aquesta, casos d'alienació dels actius financers que l'integren i altres actes de gestió financera del Fons de Reserva.

Article 6. Comitè de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per al superior assessorament, control i ordenació de la gestió econòmica del Fons de Reserva es crea el Comitè de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Aquest comitè està presidit pel secretari d'Estat de la Seguretat Social i es compon, a més, d'un vicepresident primer, que és el secretari d'Estat d'Economia, i d'un vicepresident segon, que és el secretari d'Estat de Pressupostos i Despeses del Ministeri d'Hisenda, així com del director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social, del director general del Tresor i Política Financera i de l'interventor general de la Seguretat Social. Actua com a secretari del comitè, sense veu ni vot, el subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Aquest comitè té les funcions de formular propostes d'ordenació, assessorament, selecció de valors que han de constituir la cartera del fons, alienació d'actius financers que l'integrin i altres actuacions que els mercats financers aconsellin i el control superior de la gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social, així com elaborar l'informe que s'ha de presentar a les Corts Generals sobre l'evolució del Fons esmentat.

Article 7. Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per a l'assessorament del Comitè de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social, amb vista a la selecció dels valors que han de constituir la cartera del Fons de Reserva de la Seguretat Social, formulació de propostes d'adquisició d'actius i d'alienació d'aquests i altres actuacions financeres del Fons, es crea la Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Aquesta Comissió està presidida pel secretari d'Estat d'Economia i està composta, a més, pels membres següents:

El director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

El director general del Tresor i Política Financera.

El director general de Política Econòmica.

L'interventor general de la Seguretat Social.

El subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social, que exerceix les funcions de secretari de la Comissió, amb veu però sense vot.

Article 8. Comissió de Seguiment del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per conèixer l'evolució del Fons, es crea una Comissió de Seguiment del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Aquesta Comissió de Seguiment està presidida pel secretari d'Estat de la Seguretat Social o persona que ell mateix designi i es compon, a més, de tres representants del Ministeri de Treball i Afers Socials, designats pel secretari d'Estat de la Seguretat Social, un representant del Ministeri d'Economia, un representant del Ministeri d'Hisenda, quatre representants dels diferents sindicats i quatre representants de les organitzacions empresarials, en ambdós casos, d'implantació més gran. Actua com a secretari de la Comissió, sense veu ni vot, el subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

La Comissió de Seguiment coneix semestralment l'evolució i la composició del Fons de Reserva, raó per la qual el Comitè de Gestió del Fons de Reserva, la Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva i la Tresoreria General de la Seguretat Social faciliten informació sobre aquests punts amb caràcter previ a les reunions que mantingui la Comissió esmentada.

Article 9. Caràcter de les operacions de gestió i imputació pressupostària.

Les materialitzacions, inversions, reinversions i desinversions i altres operacions d'adquisició, disposició i gestió dels actius financers del Fons de Reserva de la Seguretat Social corresponents a cada exercici tenen caràcter extrapressupostari i s'imputen definitivament, l'últim dia hàbil d'aquest, al pressupost de la Tresoreria General de la Seguretat Social, de conformitat amb la situació patrimonial del Fons de Reserva en la data esmentada, a l'efecte del qual són objecte d'adequació els crèdits pressupostaris.

Disposició addicional primera. Modificació de l'article 91 de la Llei general de la Seguretat Social.

Es modifica l'apartat 1 de l'article 91 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactat en els termes següents:

«1. En la Tresoreria General de la Seguretat Social es constitueix un Fons de Reserva de la Seguretat Social amb la finalitat d'atendre les futures necessitats del sistema de la Seguretat Social en matèria de prestacions contributives, de la manera i altres condicions que determini la Llei reguladora d'aquest.»

Disposició addicional segona. Modificació de l'article 149 de la Llei general pressupostària.

S'afegeix un nou paràgraf d) a l'article 149 del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, en els termes que s'indiquen, i l'actual paràgraf d) passa a constituir el paràgraf e):

«d) Els destinats a dotar el Fons de Reserva de la Seguretat Social.»

Disposició addicional tercera. *Informació a les Corts Generals.*

El Govern presenta a les Corts Generals un informe anual sobre l'evolució i la composició del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Disposició transitòria única. *Ingressos i despeses per complements a mínims a efectes de la determinació d'excedents del Fons de Reserva.*

Mentre es completi el finançament que estableix la disposició transitòria catorzena de la Llei general de la Seguretat Social, en el càlcul del resultat pressupostari a què es refereixen els articles 1 i 2 d'aquesta Llei, es computen les despeses corresponents als complements per a pensions mínimes i els ingressos rebuts per l'Estat per al seu finançament.

Disposició final primera. *Habilitació normativa.*

S'autoritza el Govern per dictar les normes necessàries per a l'aplicació i el desplegament del que preveu aquesta llei.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El que disposa aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquest Llei i que la facin complir.

Madrid, 29 de setembre de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

18090 *INSTRUMENT de ratificació del Conveni sobre Seguretat Social entre el Regne d'Espanya i la República de Polònia, fet a Madrid el 22 de febrer de 2001, i Acord administratiu per a l'aplicació del Conveni, fet a Varsòvia el 17 de juny de 2003. («BOE» 234, de 30-9-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

Atès que el dia 22 de febrer de 2001, el plenipotenciari d'Espanya va signar a Madrid, juntament amb el plenipotenciari de Polònia, tots dos nomenats degudament a aquest efecte, el Conveni sobre Seguretat Social entre el Regne d'Espanya i la República de Polònia,
Vistos i examinats els quaranta-un articles del Conveni,

Concedida per les Corts Generals l'autorització que preveu l'article 94.1 de la Constitució,

Aprovo i ratifico tot el que s'hi disposa, per mitjà d'aquest Instrument, i prometo complir-lo, observar-lo i fer que es compleixi i s'observi puntualment en la seva totalitat, i amb aquesta finalitat, perquè tingui més validesa i fermesa, mano expedir aquest Instrument de rati-

ficació que signo i segella i ratifica degudament la sota-signada ministra d'Afers Exteriors.

Madrid, dos de juliol de dos mil tres.

JUAN CARLOS R.

La ministra d'Afers Exteriors,
ANA PALACIO VALLELERSUNDI

CONVENI SOBRE SEGURETAT SOCIAL ENTRE EL REGNE D'ESPANYA I LA REPÚBLICA DE POLÒNIA

El Regne d'Espanya i la República de Polònia,
Decidits a cooperar en l'àmbit de la Seguretat Social,
Atesa la importància d'assegurar als treballadors de cada un dels dos estats que exerceixin o hagin exercit una activitat professional en l'altre una garantia millor dels seus drets,

Amb el reconeixement dels llaços d'amistat que uneixen els dos Estats.

Han decidit concloure aquest Conveni i acordar el següent:

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Definicions.*

1. Les expressions i els termes que s'enumeren a continuació tenen, a efectes d'aplicació d'aquest Conveni, el significat següent:

a) «Parts contractants»: designa el Regne d'Espanya, d'ara endavant Espanya, i la República de Polònia, d'ara endavant Polònia.

b) «Territori»: respecte a Espanya, el territori espanyol; respecte a Polònia, el territori de la República de Polònia.

c) «Legislació»: designa les lleis, els reglaments i altres disposicions de Seguretat Social vigents en el territori de cada una de les parts contractants.

d) «Autoritat competent»: referent a Espanya, el Ministeri de Treball i Afers Socials; referent a Polònia, el ministre de Treball i Política Social, el ministre de Sanitat i el ministre d'Agricultura i Desenvolupament Agrari.

e) «Institució»: organisme o autoritat responsable de l'aplicació de la legislació a què es refereix l'article 2 d'aquest Conveni.

f) «Institució competent»: designa la institució que hagi d'entendre en cada cas, de conformitat amb la legislació aplicable de cada una de les parts contractants.

g) «Organisme d'enllaç»: organisme de coordinació i d'informació entre les institucions d'ambdues parts contractants que intervingui en l'aplicació del Conveni, i en la informació als interessats sobre drets i obligacions que en deriven.

h) «Familiar» o «beneficiari»: les persones definides així per la legislació aplicable de cada una de les parts contractants.

i) «Període d'assegurança»: designa els períodes de cotització, d'ocupació o d'activitat per compte propi, tal com els defineix o admet com a períodes d'assegurança la legislació sota la qual han estat coberts o es consideren coberts, així com tots els períodes assimilats en la mesura que siguin reconeguts per aquesta legislació com a equivalents als períodes d'assegurança.

j) Els termes «prestació» i «pensió» designen totes les prestacions en metàl·lic i pensions que d'acord amb l'article 2 queden incloses en aquest Conveni, així com les millores per revaloració, complements o suplementes d'aquestes.